

Motion till riksdagen 2020/21:2827

av Elisabeth Björnsdotter Rahm m.fl. (M)

Fortsatt utveckling av vård och omsorg i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla vård och omsorg i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska hälso- och sjukvården är ojämlik. Ojämlikheterna är stora och bestående. Att det förhåller sig så har politiska, administrativa och kliniska beslutsfattare på alla nivåer inom hälso- och sjukvården, från regeringen till minsta vårdcentral, känt till i årtionden. Men kraftfulla åtgärder har uteblivit. Sedan 2014 har värdköerna växt sig allt längre. Antalet personer som får vänta mer än 90 dagar på en operation har gått från drygt 15 500 personer till över 33 000 personer. Mindre än hälften av alla cancerpatienter får vård i tid. Antalet barn som väntat längre än 30 dagar på insats från barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har mer än tredubblats sedan hösten 2014. Vården i Sverige är alldeles för sjukhustung. Den nära vården är inte tillräckligt tillgänglig och utbyggd. Det medför att barnfamiljer och äldre tvingas sitta och vänta på akutmottagningen. Det finns en rad förändringar som måste till för att vår svenska vård och omsorg ska fortsätta att utvecklas.

Vi lever ett allt mer aktivt liv, vi lever längre och är friskare. Ett fenomen som vi kallar ”sandwichkvinnan” har uppstått, vilket innebär att kvinnan (oftast) har både sin egen familj, barn, barnbarn och föräldrar att ta hand om. Vi ser därför möjlighet att inrätta VAF, vård av förälder, så att man vid ett fåtal tillfällen per år kan följa med sin förälder till ex tandläkaren, läkaren, optikern. Detta ska jämföras med den palliativa ersättningen som idag finns, vård av närstående. Ytterligare en åtgärd som vi ser ett stort behov av är att stärka vårdkedjan mellan mödravård, förlossningsvård och eftervård. Det ger ökad trygghet för de blivande föräldrarna och minskar oro och stress.

Våra förslag mot bakgrund av vad som anförs ovan blir därför:

- Se över möjligheterna att öka antalet utbildningsplatser till specialistsjuksköterskor, en eventuell ersättning under utbildning bör utredas.
- Stärk BUP, se över hur en tydlig vårdgaranti kan öka tillgängligheten och stärka kvaliteten.
- Se över hur vi kan stärka vårdgarantin inom psykiatrin, behovet av kontinuitet inom psykiatrin stärker vården.
- Se över möjligheterna att individanpassa åtgärder för att minska psykisk ohälsa.
- Utred möjligheterna till att alla kommuner och regioner kan införa LOV.
- Utred samverkan mellan universitetssjukhusen i Sverige/Norden vid sällandiagnoser.
- Se över behovet och möjligheterna att införa karriärstegar för omvårdnadspersonal.
- Se över möjligheterna att inrätta en ny sjuksköterskeutbildning som inte inriktar sig på forskning utan mer på omvårdnad.
- Utred möjligheterna att införa vårdval även inom högspecialiserad vård.
- Se över möjligheterna till en ökad digitalisering som syftar till ökad säkerhet och förenkling.
- Utred möjligheterna att införa en nationell samlad läkemedelslista.
- Se över möjligheterna till en utökning av ruttjänsterna för att skapa fler tjänsteföretag som kan erbjuda tjänster som exempelvis utökade hushållstjänster, medföljande service vid ex läkarbesök.
- Se över möjligheterna att jämföra VAF (vård av förälder) med närståendepenning.
- Avskaffa den så kallade vårdmomsen så att alla köp av tjänster inom vård- och omsorgssektorn åter blir momsbefriade.

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Alexandra Anstrell (M)